A patra zi a Universitatii de Vara Izvoru Muresului a avut ca tema “Reginalizarea-dezvoltare economica sau enclavizare etnica?”, moderata de drd. Calin Cotoi, Universitatea din Bucuresti, oferind astfel participantilor ocazia de a dezbate aceasta problema in contextul procesului de aderare la Uniunea Europeana.
Doamna Marie-Jose Orlandini, Consilier de presa al Ambasadei Frantei la Bucuresti, a apreciat ca in Franta “regiunea are doar un rol economic pentru a facilita integrarea europeana”, aratandu-si surprinderea fata de sensul pe care dezbaterile publice din Romania le-au conferit acestui concept. Punctul culminant al interventiei sale l-a costituit declaratia potrivit careia “Franta este un stat unitar si nu are minoritati etnice, astfel incat nu s-a pus niciodata problema regionalizarii statului francez pe principii etnice”. De asemnea, a subliniat ca regionalizarea se rezuma in Franta doar la institutionalizare si dezvoltare economica.

In continuarea discutiilor, Domnul Pavel Abraham, Secretar de Stat in Ministerul Administratiei si Internelor, prin interventia sa, a venit sa completeze punctul de vedere exprimat anterior, mentionand ca “Franta este un model de referinta pentru Romania”, dar care nu trebuie importat fara a fi adaptat. Totodata, a propus spre dezbatere doua dublete conceptuale, indivizibile, si anume “europenizare/globalizare” si “regionalizare/descentralizare”, in incercarea de a clarifica si evidentia ca “descentralizarea politica si autonomia nu garanteaza democratia”, iar ideea de baza nu este aceea de a “promova orgolii de tip national, ci constructii institutionale, administrative, capabile sa gestioneze problemele oamenilor”.

Abordand problematica relatiilor romano-maghiare si a situatiei din zona Covasna-Harghita, Pavel Abraham a afirmat ca tensiunile interetnice sunt create artificial de “pseudo-elitele care speculeaza criteriul etnic relativ la orice palier al convietuirii, fara a exista un pericol de fond, fiind o sursa permanenta de invrajbire”. In acest context Secretarul de Stat a mentionat ca discriminarile pozitive sunt necesare “ca o masura pentru a regla anumite disfunctionalitati acolo unde antagonismele de grup sunt mari”. Asumandu-si eventualele consecinte, Pavel Abraham a declarat ca “infiintarea partidelor pe criterii etnice este o greseala inimaginabila, deoarece pun rasa mai presus de convietuirea interetnica”. In viziunea lui Pavel Abraham, tranzitia prelungita se datoreaza imaturitatii clasei politice romanesti care datorita incapacitatii sale de a elabora scheme proprii de dezvoltare, imprumuta diverse concepte si modele occidentale, fara a le adapta la realitatile din Romania, fapt ce explica ceea ce acesta numea “normalitatea anormalitatii noastre”. Pavel Abraham a accentuat existenta a doua dimensiuni ale “problemei nationale”, si anume: problema minoritatii maghiare din Covasna si Harghita si respectiv problema Basarabiei si a romanilor de pretutindeni. Interventia Secretarului de Stat s-a incheiat prin invitatia la un dialog interetnic, lansand propunerea organizarii unei a treia Universitati de Vara la Odorheiul Secuiesc la care sa participe deopotriva reprezentanti ai celor doua etnii: romana si maghiara.

O pozitie ferma fata de tema dezbatuta a apartinut Doamnei Norica NICOLAI, senator PNL, care a afirmat ca “regionalizarea este expresia unui management politic discutabil si a ineficientei clasei politice romanesti”. Din punctul sau de vedere, in Romania, singura limba folosita oficial in administratie trebuie sa fie limba romana, deoarece prin Constitutie, cetatenii Romaniei au obligativitatea insusirii si folosirii limbii romane. Norica Nicolai nu impartaseste ideea introducerii limbii maghiare in justitie, o asemenea decizie putand conduce la inechitati in procesul juridic din Romania. Mai mult, in viziunea sa, diferita de pozitia Secretarului de Stat din

MAI, “discriminarea pozitiva aplicata in cazul grupurilor etnice din Romania poate degenera adesea in conflicte.”
In finalul interventiei, senatorul PNL a afirmat ca Romania trebuie sa fie ferma atunci cand este vorba de identitatea nationala, in acest sens subliniindu-se necesitatea asumarii de catre Statul Roman a unei politici nationale pentru sprijinirea romanilor din afara granitelor tarii. Chiar si in judetele Harghita si Covasna, romanii trebuie sa se comporte ca o majoritate demna, iar clasa politica sa promoveze interesele acestora.

In viziunea lect.univ.dr. Dan DUNGACIU, lipsa politicienilor romani la Universitatea de Vara a fost pusa pe seama inexistentei, la acest moment, a unei forme institutionale prin care statul sa abordeze problematica romanilor de pretutindeni. Acestia inca mai adopta “politica strutului” atunci cand sunt invitati sa participe la evenimente precum acesta, preferand sa ramana in zona unei “perplexitati filosofice maximale”. In acest fel, “romanii de langa noi sunt de fapt strainii de langa noi”.
Privitor la dezbaterea publica despre regionalizare, Dan Dungaciu a constat cu regret ca, din pacate, in prezent, nu exista o contrapondere a mediului academic romanesc in raport cu abordarile tendentioase prezentate de grupul de intelectuali constituit in jurul publicatiei Provincia in favoarea regionalizarii Romaniei. Criticand lipsa unui proiect identitar romanesc asumat de Statul Roman, sociologul de la Universitatea din Bucuresti a afirmat ca “exista un soi de ingramadeala in jurul problematicii regionalizarii, fara a exista o armatura institutionalizata capabila sa gestioneze problema.”

Adrian Vlad CASUNEAN, deputat PSD de Covasna, a insistat asupra consecintelor negative generate de intrarea in vigoare a Legii Administratiei Publice Locale. Majoritatea functionarilor de etnie romana din primariile celor doua judete “au fost epurati, deoarece nu cunosteau limba maghiara, acest pericol putand sa se extinda si in cazul functionarilor din prefecturi”. Incet dar sigur, Transilvania se indreapta spre autonomie teritoriala, intocmai cum o arata declaratiile lui Marko Bela care, replicand aripii radicale a UDMR, care a precizat: “voi doar vorbiti, noi insa realizam.”